

2023-10-19
LI2023/03413
LI2023/03377

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Trafikverket

781 89 Borlänge

Uppdrag att bistå Statens jordbruksverk med stängslingsåtgärder

Regeringens beslut

Regeringen ger Trafikverket i uppdrag att till och med den 31 december 2024 bistå Statens jordbruksverk med uppförande av stängsel i syfte att minska spridningen av afrikansk svinpest med anledning av utbrottet av sådan pest i Fagersta och Norbergs kommuner.

För de kostnader som uppkommer internt hos Trafikverket och för vidtagna stängslingsåtgärder får Trafikverket rekvirera högst 60 miljoner kronor från Statens jordbruksverk. Kostnaderna ska belasta det under utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel uppförda anslaget 1:6 Bekämpning av smittsamma djursjukdomar, anslagsposten 1 Bekämpning av smittsamma djursjukdomar.

Skälen för regeringens beslut

Den 6 september 2023 konstaterades det första fallet av afrikansk svinpest i Sverige. Afrikansk svinpest är en smittsam och dödlig sjukdom som drabbar vildsvin och grisar, men inte människor eller andra djurarter. Sedan det första fallet konstaterades arbetar ansvariga myndigheter för att begränsa och bekämpa smittan. Statens jordbruksverk har beslutat om restriktioner inom ett nära 100 000 hektar stort område i Fagersta och Norbergs kommuner som sträcker sig över gränsen mellan Västmanlands län och Dalarnas län.

Trafikverket föreslår i en skrivelse den 9 oktober 2023 att regeringen ger verket möjlighet att bistå Statens jordbruksverk med stängslingsåtgärder i syfte att minska spridningen av afrikansk svinpest i Västmanlands och Dalarnas län (LI2023/03377).

Av skrivelsen framgår att Trafikverket har mottagit en hemställan från Statens jordbruksverk om stöd med att upphandla stängsel, att utföra stängslingsarbete, underhålla och avveckla stängsel i delar av den smittade zonen i och omkring Fagersta.

I skrivelsen konstaterar Trafikverket att myndigheten har erforderlig kompetens, förmåga och erfarenhet vad gäller planering och genomförande av infrastrukturprojekt. Trafikverket anger att samråd har skett mellan Trafikverket och Statens jordbruksverk och att slutsatsen är att Trafikverket har bäst förutsättningar för att kunna utföra uppdraget och inom kortast tid. Trafikverket konstaterar dock att ett sådant uppdrag ligger utanför myndighetens ordinarie uppgifter och saknar stöd i Trafikverkets instruktion och att det därför krävs ett uppdrag från regeringen för att kunna ge efterfrågat stöd.

Vidare framför Trafikverket att myndigheten kan genomföra uppdraget under förutsättning att Statens jordbruksverk ansvarar för de tekniska kraven på såväl det nya stängslet som de som ska komplettera Trafikverkets befintliga viltstängsel längs med statlig väg. Trafikverket noterar dessutom att det inte är möjligt att på förhand specificera hur samtliga moment ska utföras varför Trafikverket och Statens jordbruksverk kommer ha fortsatt tät dialog kring hur uppdraget ska genomföras. Trafikverket framför att myndigheten förutsätter att Statens jordbruksverk har erforderliga medel och uppdrag för att genomföra stängslingsåtgärderna och att Trafikverkets samtliga kostnader ska täckas och att de löpande rekvirerar medel från Statens jordbruksverk för anlitad entreprenör och interna kostnader.

Regeringen delar Trafikverkets syn att sådana stängslingsåtgärder som efterfrågas av Statens jordbruksverk ligger utanför Trafikverkets ordinarie uppgifter. Regeringen konstaterar att det är angeläget att de av Statens jordbruksverk planerade stängslingsåtgärderna utförs skyndsamt för att därigenom förhindra att afrikansk svinpest sprids från det av Statens jordbruksverk identifierade området kring Fagersta. Eftersom Trafikverket innehar en kompetens som är väl lämpad för att genomföra stängslingsarbetet bör myndigheten ges i uppdrag att bistå Statens jordbruksverk med sådana stängslingsåtgärder.

På regeringens vägnar

Andreas Carlson

Mats Bellinder

Kopia till

Försvarsdepartementet/SSK

Finansdepartementet/BA och SFÖ

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/DL, JL och US

Statens jordbruksverk